

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. h. Expedice se nachází u města Pešti na masném trhu v 1. poschodí. Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za řádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 50 kr., celor. 3 zl. r. č. S poštou: půll. 1 zl. 70 kr., celor. 3 zl. 40 kr., rak. čísla. Pro státy německé: půlletně 1 tol., 8 nov. gr. celoročně 2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odovědný redaktor: Emanuel Meliš.

Jan Vilém Hrbek.

(Narozen 1799 — † 1861 dne 10. ledna.)

Životopisný nástin, podává J. H.

Druhá naše vlast, jsouc kolébkou hudby, chová ve svém lůně značný počet umělcův, z nichž část jedna kráčí s duchem času, činíc se vlasti své výkonem svým prospěšnou: druhá však ale — již odpočívá v Pánu, zanechavši jen sladké úpomínky dřívějších dob blahých, jimi způsobených. Nemá-li přítomnost dosti vnady, upomeňme se na minulost a objeví se nám v ní, co v nějakém nedohledném moři množství dějů, výjevů a událostí, ježto od jednotlivých zasloužilých vlastimilů pocházejí, upomínající nás takto na jich dřívější působení. Jsa cítělem mužů takých, chápu se péra, bych uveřejnil životopis muže jednoho, jehožto jméno v paměti mnohých našich spolubratrů utkvělo, a kterýž pro své značné umění zasluhuje, aby zaznamenán byl v pamětní knize hudebních proslulců našich.

Jan Vilém Hrbek se narodil dne 16. května 1799 v Koceradech blíž Komorního Hrádku na Sázavě. Otec jeho byl učitelem v Koceradech; zastáváje věrně povinnosti úřadu svého, byl též co dobrý varhaník všude ctěn a vážen. Pracoval neunaveně se svými žáky, staraje se nejvíce o to, by dobrý základ svým svěřencům vštípil. Hudba byla jediné kouzlo, jež ho k stavu učitelskému přimělo. Pěstoval ji ochotně a věrně podobaje se zahradníku, an růží nesází z toho ohledu, aby jen na čas vůni vydávaly; nýbrž aby potrval libý výdech děle a oblažoval budoucí pokolení. Byl oblažen devíti dítky, z nichž všechny, zvláště pak chlapi nevšedním talentem hudebním nadáni byli. Bylo pět bratrů a čtyry sestry, z nichžto 6tiletý Jan otci svému velkou radost působil. Zkoumaje a vyhledávaje na klavíru, jenž v domě otcově se nacházel, tóny tvořil z nich líbezné souzvuky, jež melodicky rozváděl, při čemž srdce jeho vždy zaplesalo, jsouc lahodným dojmem nadšeno.

Jan vštěpoval sobě diatonické dur a moll stupnice (škály) do paměti, jako by byl dobře předzvídal, že celé jeho budoucí štěstí zakládati se bude na dobrém a jistém umění a vědomí těchto škol.

Nevěděl ubohý chlapec, jsa v něžném lůně hudby chován, že na něho z jiné strany chce váti mrazový vítr osudu trpkého! A skutečně — zuřily zde v roce 1805 neštovice,

ježto i jeho uchvátily, uvrhnouce jej i s ostatními bratry a sestrami na lůžko smrtelné. Nemoc ta zuřila strašlivě, neboť vyrvala násilně pečlivému otci 3 jeho miláčky! Byly to dvě sestry a jeden bratr našeho Jana, kterýž s ostatními třemi bratry z nemoci vyváznuv, bohužel — o *zrak svůj* přišel. Mezi devíti dny nemoci jeho nebylo zraku ublíženo, ale po devátém dni se oči jeho zavřely a ubohý nebyl s to, je po 14 dni otevřít. Později teprvé, když je zase poznovu otevřít mohl, byly bělavou korou potaženy — a nešťastný hudebník malý — svého zraku zbaven. V tomto stavu ujmula se ho vrchnost na Hrádku Komorním. Dobrodincem nevidomého chlapce stal se nyní J. osv. kníže Karel z Khevenhüllerův, an se mladíka ujav, do ústavu slepcův na Malou Stranu do Prahy jej dal. Staraje se o jeho duševní vzdělání i tělesnou výživu, zasilal rozličné viktualie a určitou peněžitou částku, by za jistý čas se v *umění hudebním* a literním u tamnějších učitelů a znaleců zdokonaliti a utvrditi mohl.

(Pokračování.)

Zpěv polyfonový.

Podává Dr. Bílý.

(Dokončení.)

Což divu, že papežové a sněmy se proti figurované hudbě prohlašovali, a že konečně sněm *Tridentský* opravdu na to myslil, tyto zlozvuky odkliditi, ano snad dle rady některých zcela takovou hudbu *sakázati*. Avšak že císař *Ferdinand I.* o to žádal, a napravení věci té možné býti pravil, zpěv figurovaný ještě dále byl ponechán. Pius IV. sestavil komisi z 8 kardinálův, kteří tuto záležitost měli proskoumati. Tito vzavše 8 členů z kapelly papežské na poradě rozhodli jsou v ten smysl, že *text* nesmí brávan býti ani z písniček světských, ani s textem svatým míchán nýbrž odnikud, jediné z Písna sv. a z bohoslužby že smí upotřebován býti při hudbě figurované. To bylo ovšem těžkou úlohou pro hudebníky onoho věku! — Nicméně jeden mistr na ni dorostl, a co nejšťastněji ji rozluštil. Byl to *Palestrina* (roz. 1524), kapelní mistr u chrámu S. Maria Maggiore. Sv. Karel Boromejský, jako arcikněz při tom chrámu, slýchával *improperia* *) toho mistra s mnohou radostí, a proto nyní

*) To jsou výtky Páně na Veliký Pátek „Popule Popule, meus, quid feci tibi“ atd.

se naň obrátil, aby on geniem svým zpěv kostelní zahájil. Mistr ten tedy složil 3 mše podle toho, jak od něho žádáno, a pak byly provozovány u přítomnosti 8 kardinálův; 3tí z nich (missa papae Marcelli) dosáhla palmu vítězství a zahájila hudbu figurovanou pro potřebu církevní. Odtud pokračováno ve *slohu palestrinovém*. Palestrina měl po sobě mnoho následovníků, hudců nejvýtečnějších, odtud vytvořeno také množství právě církevních zpěvů, že se tomu podiviti musíme. Základem pak zůstával cantus firmus, počet hlasů obmezen na slušnou míru, všecko, co umělkováno a *ne-místno*, odtud odstraněno. Tak zavedla Církev reformu ve zpěvu církevním, a tím ukázáno, kam by to byly i ostatní umy přivedly, kdyby se nebyly chtěli světáckého směru odřici a Církevi do služby vrátiti. Jmenujeme zde jen několik těch mužů, kteří posvátnou hudbu na půdě církevního podání pěstovali, a jichž díla nesmrtelné vždy ceny míti budou *).

Orlando di Lasso, souvrstník Palestriny, a téměř stejně proslavený, roz. v Bergen v Henne-gavě r. 1520, kapelní mistr v Lateraně (1541), konečně v Mnichově (1557), kdež i umřel (1595). Počet jeho drahocenných plodů není téměř k uvěření.

Jakob Handl, jeden z největších skladatelů věku svého a nejvýtečnější zastupitel *německé* školy hudební, umřel v Praze 1591. Jmenoval se též Jacobus Gallus a životopis jeho nacházel se v čísle 17. Dalibora 1861.

Nejskvělejší ozdoby uměnímilovného dvoru augsburgských Fuggerův byli jsou: reznovský kněz *Řehoř Aichinger* (1590), jehož četná díla vynikají libou vroucností, něžností a pravou pobožností; Norimberčan Lev *Hasster*, jehož skladby vše spojují, co německá a vlašská uma tehdaž vytvořiti mohla († v Praze 1612). — Josef *Fux*, Štýrčan, 40 let ve Vídni kapelní mistr, výtečný původností s vážným spojováním důkladnosti *německé* se vzory vlaškými.

Vedle Palestriny v Itálii církevní písně skládali:

Ludov. de *Vittoria*, kněz španhelský, kapelní mistr v Římě u sv. Apollináře 1575.

Giov. *Nanini*, jeden z nejvýtečnějších učenců školy římské vzat r. 1577 do sboru papežských zpěváků, stojí hned vedle Palestriny. † 1607.

Řeh. *Allegri*, rodem Říman, žák Naniniho, proslavený jako kněz zbožností, a jako hudec skladbami, mezi nimiž je klassické „*Misere*“ o 9 hlasech a 2 chóry.

Říman *Piltoni* († 1743).

Benátčané: *Gabriel*, *Croce* † 1609, *Lotti* † 1740, *Marcello* † 1730 (jehož žalmy jsou klassické), a Neapolitán *Pergolese*, jenž proslul zpěvem „*Stabat Mater*“ (roz. 1704 v Pergoli, vlastní jméno jeho je: Giov. Bat. *Jesi*).

Co se konečně *našich vlastí slovanských* týče, s pravou chloubou udati můžeme, že zbožný duch předků našich zplodil tak výtečné zpěvy kostelní, kterých darmo hledáme u všech jiných národův, a jimž se obdivovali největší hudcové ku př. Mozart **). Vzdělány jsouce na církevním cho-

rálu dýchají právě původní, slovanskou vroucností a zbožností. Císař *Karel IV.* zvláštní milovník i vlasti i řeči české dal sebrati zvláště zpěvy *rorátní*, které se nám uchovaly v rukopisu Králohradeckém od roku 1586 v původní ryzosti, a nyní opět tiskem vydány jsou od J. E. biskupa králohradeckého s notami i bez not otištěny. (Chorální kniha hra-decká). Též vyšly rorátní zpěvy vedením známého skladatele, kapelního mistra n sv. Víta J. N. *Škroupa*. Též *Zvonař* vydal *mši* v Praze podle církevního chorálu vzdělanou ke cti SS. apoštolů slovanských Cyrilla a Methoda. Dědictví SS. *Cyrilla a Methoda zároveň s dědictvím sv. Janským též vydá na rok 1863 „Kancionál“ v trojím vydání, jemuž položen za základ sv. Václavský, který však dle obsahu a formy, též dle zpěvu bude pravou ozdobou a chloubou národa našeho.*

Shůry dotčení hudcové též pracovali pro koncert a pro operu, a velikých zásluh o obě mají; též i v novější *instrumentální hudbě* s největším výsledkem se pokusili: když však pro *službu Boží* tvořiti měli, tenkrát se rázně všech novot odřikali a dle přísného, starého slohu skládali. A proto výtvo-ry *jejich pořad ještě trvají* a trvati budou i *tenkrát, když již nikde nebude se tázati po dílech a jménu těch, kdož církvi i světu stejnou měrou sloužiti se domnívali.*

Cesta do Kostelce.

Fraška v 1 jednání.

(Pokračování.)

14. výstup.

Předešlí. Malý chlapec.

Chlapec.

Růženko, Růženko! Ty zde meškáš a matinka tě netrpělivě očekává.

Sýkora (nepokojně).

Máti?

Chlapec (tahá ji za šaty).

No, pojď tedy sestřínko! pojď přec!

Sýkora (pomaten).

Sestra? Sestra! To by byl krásný přídavek! (k hošíkovi) Pověz mi přec, malý přítelíčku, jak pak jsi stár?

Chlapec (mrzutě).

Co pak vám na tom tolik záleží? Já jsem 7 roků stár, no teď to víte!

Sýkora.

7 roků! 7 roků! a já jsem již deset let pryč! O ty podivuhodná přírodo!

15. výstup.

Potloukal. Předešlí.

Potloukal (na prahu domácím).

Nač pak myslíte, Růženo?

Sýkora (pro sebe).

Ach tato šlechtná duše dá se opět vidět!

*) Viz: Dr. Proske's Musica divina tom. I. et II.

**) Když tento geniis v Praze uslyšel píseň před kázáním „Otče náš, milý Pane“ — nemohl se dosti nadiviti, jaké zpěvy Čechové mají.

Růžena (pomateně).

Již jsem zde — již jsem zde — ach! kdybyste věděl?

Sýkora (pro sebe).

Ten domácí hospodář! No ten mi právě přichází vhod. (jde k němu a zadržívá jej) Pane?

Potloukal.

Pane?

Sýkora.

Můžete mi snad říci, když vše v domě obstaráváte, komu náleží to krásné děvče?

Potloukal.

To je řádný dědic tohoto domu.

Sýkora.

Řádný? Děje se to přirozeným způsobem?

Hošík.

Řekni mi, kmotrínku, pozval jsi toho pána zde také na svatbu? Já nechci o něm nic vědět, on je ošklivý a mi příliš protivný!

Potloukal.

Tklivá to prostota. (odvede chlapce do domu, tento strouhá Sýkorovi mrkvičku.)

Sýkora (pro sebe).

Příliš protivný? Nyní se synu zdám být protivným! — Co ale pravím: můj syn — já nemám žádného syna — mám jen jedinou dceru. (jde k Růženě, vezma ji za ruku) Pojď Rózo — pojď Růženko — opusťme tento zrádný dům a užíjme těch 800.000 tam v novém světě.

Potloukal (přikvapiv k Růženě).

On pozbyl rozum!

Sýkora.

Pojď Růženo, uprchněm daleko odsud. (chce ji odvest.)

16. výstup.

Karel. Předěší.

Karel (z pozadí, zaslechl poslední řeč Sýkorovu).

Uprchnout s Růženou! (vrhne se naň a chopí jej za rámě) Pane, za toto zneuctění se mi zodpovídáte!

Růžena.

Karle! poslyšte mne!

Sýkora.

Jsem vám zcela k službám, mladý pane! Prozatím ale prohlašuji tento sňatek, jež nyní držeti hodláte, následkem mého domácího práva za neplatný.

Růžena.

O! můj Bože!

Sýkora (ke Karlovi).

Není-li pravda, já jsem ošklivý člověk?

Potloukal.

Ten muž je šílený! snad by jej tak nějaký notný štu-
lec přivedl k rozumu.

Karel.

Ne ne, se mnou se bude bit!

Sýkora.

Je-li Vám to vhod, budu se s vámi, s ním, ano i se samým čertem bit. Avšak — Růžena patří mně — a tu si také podržím!

Karel (k Potloukalovi).

Nepusťte ho s očí, přinesu zbraň! (odběhne rychle zadem.)

Růžena (utíkajíc).

A já půjdu matinku zpravit. (odběhne do domu.)

17. výstup.

Sýkora, Potloukal, svatební hosté.

Sýkora.

Co chtějí tito lidé?

Svatebníci.

My jsme pozváni na svatbu.

Sýkora.

Jděte k dasu! Je konec po svatbě, není zde ničehož k hodování! Za to ale uvidíte souboj, dva soubojníky a policejního komisaře, ochrance uražených mravů, který počestného, ve svých domácích právech zkráceného manžela uvede opět v pravé jeho postavení.

Všickni.

Vás?

Sýkora.

Ano, ano; — mne — mne, jenž s vámi zde mluvím!

Potloukal.

Upokojte se přátelé. Jediné moje slovo odhalí tohoto podvodníka.

Sýkora.

Vyprosím si každou urážku.

Potloukal (vytáhne psaní z kapsy, hledí k domu, zdaž ho vidět mohou).

Zde mám psaní, které mi píše notář této rodiny — a které jsem paní Drahejšové až dosud neukázal.

Sýkora (povzneseným hlasem).

Paní Sýkorové.

Všickni.

Ticho! slyšte! (sestoupnou všickni dohromady.)

Potloukal (čte).

Milý Potloukale! Nemohu přijít na svatbu slečny Svobodové-Procházkové.

Sýkora.

Slečny Sýkorové.

Potloukal.

Zticha! (pokračuje) a tuto vám zasílám úmrtní list je-
jeho otce — který před 2 roky — na Antilách zemřel. (Po-
hnutí mezi hosty.)

Sýkora.

Tak! teď bych byl tedy zemřel docela na Antilách!

Potloukal (psaní v ruce).

To je jisté — teď se mi zdá, že toho máte dost.

Sýkora.

Dost? Co vám napadá! máte mne za někoho jiného.

Potloukal (velmi rozhorlen).

Ale u všech všudy, vy přec nejste pan Svoboda, Procházka, ani pan Bouček, ani pan — — —, nuž u všech dáblů, kdo pak tedy jste přec.

Sýkora (trochu zaražen).

Na mou věru, nyní to naposled ani sám nebudu vědět, kdo jsem!

Potloukal.

Tulák.

Sýkora.

Tulák?

Potloukal.

Hrozil nám s komisařem, teď ale my ho dáme zavřít.

Všickni.

Ano, ano! (někteří uchopí se Sýkory.)

Sýkora.

Mne zavřít! to si počkáte! Zde jsem já domácím pánem a k čertu vás všechny vyženu! (ještě více hostů jej obstoupí a uchopí).

Všickni.

Pryč s ním, na úrad!

(Dokončení.)

Koncert k oslavení sv. apoštolů slovan- ských v Brně.

(Dne 9. března.)

Den slovaných apoštolů ss. Cyrilla a Methoděje, slavnostní den na Moravě, slavnostní to den celého křesťanského Slovanstva západního, oslaven byl zde koncertem, jež *zpěváký spolek slovanický* uspořádal; tenkrát v sále redutním. Proč spolek nazval toto představení hudební „koncertem“, po tom nebudu pátrat; avšak zdá se mi jen, že by slovanské jméno „*beseda*“, a má-li již naznačovat něco zvláštního „*slavnostní beseda*“, na místě latinského neb francouzského slova nesnížilo cenu řečené slavnosti *národní*.

Obecenstvo se dostavilo nad míru hojně a byli zastoupeni všichni stavové. Jeho Excell. místodržitel p. hrabě *Chorinský*, Exc. p. zemský hejtman hrabě *Dubský*, říšský rada p. Dr. *Pražák*, poslední dva pánové se svými manželkami, Exc. pan baron *Schmück*, předseda vrchního soudu zemského, mnozí zástupcové intelligence atd. byli přítomni. Program nebyl velký, ale obsahoval skladby důkladné a z většího dílu národní. *Chvalozpěvem* ke sv. Cyr. a Meth. (vznešená a duchaplná slova od Sušila), hudba od P. *Křížkovského* započala hudební část. Jestliž toto dílo *Kř.* sbor s doprovázením foukacích nástrojů. Příčiněním *Kř.* rozmnoženo bylo doprovázení o positiv a několik smyčcových basových nástrojů. Skladba tato je bez odporu mistrná hymna, charakterisovaná vznešenou hudbou, ježto národním živlem a svátostí svou, slovům úplně přiměřenou vyniká. Krásnému a ráznému textu opatřil *Kř.* hudbou svou krásnou sestru, ježto každá nota svého významu ve slovech a i naopak, na-

cházi. — Sv. Cyr. a Meth., „*co dvě hvězdy z východu, ubírají se k slovanckému národu*.“ Nad míru krásně vyličil *Kř.* velebný a vážný příchod sv. patronů; vystupuje tu tón za tónem, co krok za krokem. Kudy jdou ony hvězdy Slovanstva, „*mře mrákota*.“ Sbor vpadne a zpívá opakující se první motiv, vystupuje tu sbor rozčilených chvalopěvců, „*vláda slá již umírá*“, překrásná ráznost objímá veškerý sbor, neb „*pravda žezlo prostírá a nad Slovany Boží ráj se otvírá*.“ A jakoby příchodem sv. mužů pokoj a mír se byl usadil v Slovanstvu, ustupují nadšený hlahol mírnému a pokojnému tichu, jímž první díl sboru se končí.

Dvě tenorová sola, doprovázena pianem, jako harfou, střídají se s hlasitým jásotem. Řečená 2 sola náležejí k neeffektivnějším místům tohoto výtečného díla. Překrásný kontrast hlubokého ticha, jen přerušeno libou melodií, ježto jako hlas z dále chvějícím se tónem zavznívá, s nevšedním účinkem dojímá rozchvácené city posluchačů. Pan *Pieta* provedl obě sola, až na malinkou nehodu, jež mu v prvním zajičla hlas, výborně a jemný tenor jeho nemálo přispěl k dojmu všeobecnému. Avšak Slované nejsou spokojeni pouhým příchodem oněch hvězd, neb „*starodávná poroba, nesvornosti hanoba národ stihá*.“ Vzchopí se tu sbor a živý a krutý boj se snaží „*zlomiti svodnou osnovu, nectných okorů*.“ Beze všeho odporu vyličil skladatel mistrně velmi krutý boj živlu pohanského s křesťanským. Ostré a překvapující přechody, stihány ráznými a výtečnými imitacemi, podávají nám jasný a krvavý obraz zmatku a hluku válečného. Leč sv. síla neopouští slovancký národ — z válečného hlaholu se vyvinující nádherná hymna hlásá vítězství křesťanstva slovanckého a překrásnou, slavnou prosbou „*vždyť v kráse, zaskvívá se, nad Slovany obloha*“ končí se sbor, o jehožto živosti, důkladnosti a vzdělanosti hudební jsem Vám tuto jen nástinný obrázek podal.

Zaslouhuje v skutku snaha *Kř.* a spolku úplného uznání veškerého obecenstva; provedení bylo, navzdor těžkostem díla, určité a skvělé, a kdyby nám nebyla někdy vadila váhavost a neuhlazenost smyčcových nástrojů, neměli bychom, co by se vyčítati dalo.

Dvě moravské národní písně zpíval pan *Pieta* dosti zdařile; litujeme, že nevládl úplně svým hlasem. Slečny *Tyrellové* hrály čtverruční skladbu od *Mendelsohn-a*. Jsou to dvě oblíbené pianistky brněnské a čistota úhozu i pilné a svědomité provedení zasluhují vším právem potlesku, jehož jim obecenstvo tak hojně udělilo.

Sbor od *Vojáčka* „*Před nepřitelem*“, slova od *Klácela*, je těžký, jelikož časté průtahy, úzké položení hlasů v dissonancích zpěvákům mnoho těžkostí intonaci a udržení tónu kladou v cestu; musíme tedy také statečnému spolku našemu odpustit, že sbor tento nebyl vyveden tak, jak by sobě asi skladatel přál.

Pan *Zelníček* a *Deboys* hráli sonatu od Beethovna pro housle a piano. Slyšeli jsme pana *Zelníčka* již jednou hrát své skladby a měli jsme příležitost pozorovati neobyčejnou jistotu a neobyčejnou genialnost u vedení smyčce a čistotu tónu. Avšak radili bychom panu *Z.*, aby od ustavičného tremolování tónů upustil a dokonalejší nuanci vložil do přednosu; zvláště skladby klassické nedají se odbývat s jakousi

netečnosti; co nejdokonaleji provedl pan Deboys svou partii na pianě a těšili jsme se zvláště z jistoty a elegance tónu páně Deboyse. Souhra byla zdatná, až na malou nejistotu druhé věty (Andante) se strany houslí.

Vzorné provedlo asi 20 členů, výbor to spolku, krásný sbor *L. Procházky* „3 jezdci.“ Dokonalost v provedení solových i sborových částí tohoto nelehkého sboru nás mile překvapila a vzbudila v obecenstvu hlučný potlesk. Hezký dvojzpěv „Umlklo stromů šumění“ od *Bendla*, přednášeli pánové *Pieta* a *Peka* vroucně a s velmi šťastným výsledkem. Jedna sl. *Tyrellova* hrála fantasii od Schumanna a fugu od Händla pro piano. Nepopíráme slečně v skutku vzornou techniku, pružnost úhozu a dokonalou jasnost tónů, podotýkáme ale toliko, že jsme jakési samostatné ponětí oněch těžkých a nesnadných skladeb pohřešovali, čímž se stalo, že provedení se nám zdálo poněkud neurčité. Ostatně náležejí sl. *Tyrellové* k nejzdatnějším ochotníkům na piano zde v Brně; vnadný zevnějšek působí nemálo na obecenstvo, ježto vzorným provedením se strany sl. *Tyrellových* vždy k hojněmu potlesku se rozhodne.

„*Utonulou*,“ sborem to ryze národním od *Kř.*, ukončil se koncert. Sbor tento je v Praze znám co výtečný a nebudu o něm šířit slov; že ho řídil a cvičil skladatel sám, je značná příčina, že provedení, vyjma maličkosti, následky to umdlení zpěváků, bylo výborné. Skladba tato je poněkud přeměněna; leč je změna nepatrná. Důležitější je změna, jižto *Kř.* zavedl s dílem svým „*Dar za lásku*.“ Zvěřácký spolek „*Hlahol*“ zpíval při své první produkci *solový čtvero-zpěv* „*Dar za lásku*“ od *Kř.*; tento záleží jen v manuskriptu a je, *dle vyřknutí skladatele*, slabá práce jeho hudebních začátků. Následovně zamýšlí *Kř.* se ohraditi proti provozování oněch díl svých, která buď co rukopisy aneb aspoň bez vědomosti skladatele, se do veřejnosti dostala. Jestli to za jisté důkaz vzorné, se nepřeceňující skromnosti. V celku byl koncert tedy krásný, zvláště co se týče *sborů*, které, jako vždy, tvoří nejzdatnější část hudebních produkcí spolkových. Že zvláště solová čísla nemají té ceny hudební, co sbor, toho je příčina, že zdejší divadelní zpěváci nechtějí zpívat česky (snad by se jim při vyslovování ř, ě, ť atd. okřivily huby), že zde pravých umělců není a že ochotníků skvěle nadaných poskytuje obecenstvo jen zřídka.

V hostinci u Pádovce sešla se po koncertě četná společnost. Věru k smíchu to bylo, jak několik Němců, v hostinci právě dlicích, po vstoupení četných skupenin našinců jako úprkem ze sálu pospíchalo. Snad nemyslili, že jim jde o krk! Aneb, báli se snad nadšeného volání „*Sláva*,“ ježto po přečtení telegramu z Olomouce vypuklo?

Dvě věci jsou mi však až posud divné:

1. Proč řečený telegram, jenžto předce došel mozi koncertem, se nepřečetl obecenstvu v koncertním sále shromážděnému, nýbrž teprv v hostinci?

2. Že z metropoly Prahy a s Čech vůbec ani ten nejjednodušší pozdrav se nedostal Slovanům brněnským, jižto slavili *památku národních, slovanských apoštolů*; že také *ani jeden z pozvaných pánů se nedostavil!*

Nebudeme pátrat po důvodech; vedlo by nás to snad k nepříjemnému výsledku; ale vyslovujeme naději, že při bu-

doucích, podobných národních slavnostech, Praha a Brno na sebe lépe pamatovat budou.

Konečně: Zdař Bůh zpěváckému spolku hrněnskému a zdař Bůh *Křížkovskému* ve vedení pilného spolku toho, by se výtečnost obou zmáhala vždy víc, a přispívala k oslavení slovanských vlastí a národů! I—r.

Görgeyův hudec (Reményi).

Často jsme se zmínili v listech našich o slavném virtuosu na housle, Eduardu Reményim, k. komorním hudebníku královny anglické; nyní však, když náš dotčený virtuos v koncertu ve prospěch ak. spolku virtuosní hrou svou oblažil, slušno něco blíže o něm se zmíniti. Ed. Reményi osvědčiv již v útlém mládí velký talent, byl dán do Vídeňského konservatoria, kdež jeho vlohy malého povšimnutí došly. Když vypukla uherská revoluce, osedlal si jednou koně a nevrátil se zpět a vstoupil do sboru Görgeyova. Byl teprv 3 dní rekrutem (nováčkem); tu však dal si Görgey, na něhož se zkormoucená máti utečence obrátila, sedmnáctiletého mladíka předvolati. Reményimu dostalo se příležitosti, Görgeye svou obratností na housle rozjařiti. Görgey pravil k Reményimu: „Vaše matka má pravdu; bylo by věru škoda o vás v obyčejné službě; vedení šavle je na velkou ujmu dobrému vedení smyčce a uzda na ujmu vláčným prstům.“ „Ale já nepůjdu více domů,“ odvětil mu na to Reményi a — Görgey povolil a podržel si mladíka ve své adjutantuře. Často rozehnal Reményi svými houslemi chmury mrzutosti s čela Görgeyova a všichni nazývali ho *hudcem Görgeyovým*. — Avšak Reményi netěšil se dlouho z přízně Görgeyovy a když maďarské revoluční vojsko zbraně své složilo, uprchl ze své vlasti a přišel v starém kabátu, v roztrhaných spodkách, v střevicích, nitěmi svázaných a spravovaných — do Hamburku, kdež od jistého kupce vlídně přijat byl. Jaksi ostýchavě ptal se Reményi, zdaž by nemohl dostati dobré housle; kupec zavedl ho k jednomu řediteli hudby, jenž mu housle podal. Mladík vezme je do ruky, hraje na ně a takřka nedýchajíc poslouchají ho celí udivení kupec a ředitel. „Ale vy hrajete, jakž jsem v celém svém životě ještě neslyšel.“ praví ředitel hudby, „jak se jmenujete?“ — Mladý virtuos sdělí mu své jméno, avšak řediteli je neznámé. Ředitel vyhledává mu nějaké piecy ze svých musikalií; avšak všecko to přichází virtuosovi jako hračka, i spustí „*Karneval*“ od N. Paganiniho a „*Tanec čarodějnic*,“ a hraje je tak skvěle, že ředitel hudby nadšen zvolá: „Pane, vy musíte dávat koncerty. Vy máte na tisíce marků ve svých prstech!“ „Ano dobře koncert, dnes večer v mém domě,“ zvolá kupec, a když se Reményi vyjádřil, že housle, na kteréž hraje, co do tónu nejsou silné, zavedl kupec Reményiho k obchodníkovi muzikálnímu, rka, že si může nejlepší nástroj na jeho účet vzíti. Obchodník s nástroji předloží mu několik houslí „nejlepšího druhu,“ ale virtuos všechny je zase odloží. Na to vyndá obchodník dvoje housle neúhledné; Reményi sotva je spatřiv, sáhl křečovitě po nich; neboť to byly Kremonesky. „Co stojí ty rachotiny,“ táže se kupec. „Jsou to právě Kremonesky

a stojí 1000 marků,“ odvětil obchodník musikální. „Tisíc marků za kus dřeva,“ zvolá zaražený kupec. Reményi odloží skromně poklad tento podotýkaje, že takovou oběť žádati nemůže; ale kupec stojí na svém, že mu své slovo dal, a když ta věc za to stojí, že mu na těch 1000 marků praničehož nezáleží. Se srdečnými díky přijal Reményi dar tento a připověděl svému příznivci, že „o těch houslích ještě mnoho

uslyší.“ Několik dní na to dával Reményi *první svůj veřejný koncert* v Hamburku, brzy na to druhý a byl obsypán nadšenou pochvalou a dary četnými. Z Hamburku odebral se do Londýna, pak do Ameriky. Sláva jeho mistrovství rostla více a více a když se ze severoamerických států navrátil, byl za koncertního mistra anglické královny zvolen.

Feuilleton.

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Dolno Bohušova. (Divadlo a besedy.) Délka letošního masopustu čtveřicivého leckteré místo z drámy vyburcovala a k poznání ducha národního obecnostva aspoň poněkud povzbudila. A tak se stalo i v našem, loudavým krokem ku předu krácejícím městě. Za příkladem jiných, již dávno duševně probuzených měst utvořila se i v našem městě společnost domácích ochotníků, kteří sobě za úkol vytknuli, obecnostvo naše k národnímu sebe uvědomnění přivesti, což se jim však dle jejich prání nedaří. Však oni netratí přece chuti a vytrvalosti, nýbrž obezřelým vedením p. J. W. tím rázněji sobě počínají. Dávali během masopustu dvě divadelní představení, která výborně páni ochotníci provedli a dosti hojné obecnostvo velmi rozveselili, začož se jim hlučného potlesku dostalo. Kromě těchto dvou divadelních her zažili jsme i tři besedy, a sice první v lednu v hostinci p. C., druhé velmi skvělé v rádním domě dne 9. února a třetí 23. února v stánku Thalie. Však korunou všech těchto masopustních zábav byla druhá beseda, snahou několika horlivých národovců a vedením p. Frant. Zelinky dne 9. února v rádním domě odbývána. Beseda tato započala rázným proslovem, k této besedě schválně složeným od F. Z. a jim přednešeným. Při besedě se předneslo ještě více krásných deklamací, písní a ouvertur tak precísně a uhlazeně, že se všem pánům účinkujícím hlučného potlesku od velmi četného obecnostva dostalo. Ve jménu výboru vzdávám srdečný dík. Čistý výnos jestiž z části národnímu divadlu a z části z dejší školy věnován.

L. F.

Z Chrudimi, dne 9. března. (Divadlo. — Zpěv. spolek. — Beseda.) Za příčinou odbývaného zde trhu na koně chovalo naše město mnoho cizích hostů v lůnu svém a aby se této velmi četné společnosti nějaká zábava poskytla, uspořádali jí naši páni ochotníci divadelní představení a sice dávala se „Veselo hra na mostě,“ která k všeobecné spokojenosti vypadla a skutečně obecnostvo rozesmála. Neméně vynikl náš silný zpěvácký spolek

v druhém oddělení a osvědčil svůj značný pokrok precísním ano nuancovaným provedením všech sborů. Přednášely se sbory: „Válka“ od A. Maška. — „Pomoc pro náramnou lásku“ od Lud. Procházky a „Staročeská“ čili „Husitská“ od T. Krova (sbor). Že zdejší zpěv. spolek velmi prospívá, není nic divného; neboť náš milovaný měšťanosta a ředitel zpěv. spolku pan Klimeš s velkou péčí a horlivostí v něm účinkuje a kapelník náš p. Čeněk Vinař důkladným vyučováním členů tohoto zdatného spolku k zdatilemu provedení velice působí. Díky a sláva jim! Při produkci zpíval pan Klimeš Procházkovu píseň „Pravý Čech“ významně a cituplně a došel za výrazný přednes hlučného svolání. Pan Švarc rozvinul v přednosu piecy pro piano od Brissona nevšední vlohly pro tento nástroj a zvláště pěknou bravouru osvědčil. Nechceme sice žádnému obmezovat výběr kusů; avšak myslíme, že by nějakou piecou českých skladatelů na př. Duskovou sonatou G, Tomáškovými Capricemi neb Nápravníkovými fantasiemi „České perle“ — „Loučení“ ještě větší pochvaly a zásluhy si byl dobyl. Městská kapella řízením p. Č. Vinaře provedla ouverturu z českých písní od Fr. Škroupa a ouverturu k „Zampě“ neúhonně. Po této utěšené zábavě odebrali se všichni i s cizími hosty do Besedy, kde zase zpěv. spolek a městská kapella příjemný večer všem připravila. Společnost byla v růžovém rozmáru a tu se připíjelo mnoho a zvláště od cizích hostů. Panu purkmistru Klimešovi zněl zvláště hlučný přípitek a volání „Sláva“ bylo slyšet ze všech stran miláčku našemu; téhož vyznamenání dostalo se i panu kapelníku Č. Vinařovi, jehož skladatelský a ředitelský talent duševní lahůdky nám poskytl. Kapella přednesla několik skladeb, mezi nimi též „Kadrylu mysliveckou“ od Č. Vinaře, která byvši uhlazeně provedena, nesmírné oblily dosáhla a třikrát opakována jest. Potlesk a pochvala nechtěly přestatí a utišily se teprv, když již 6krát přednešena byla. Pan Vinař rozšířil si zde již značně kruh oblily a příznivců a bude-li v stejném směru a s takou horlivostí jako nyní pokračovat,

dosáhne velké populárnosti, kterouž mu z celého srdce přejeme. x—x

(X.) **Z Pardubic,** dne 6. března 1862. (Mozartovo rekviem. — Ed. Nápravník. — Vyšší dívčí škola. — Městanská beseda. — Plesy.) Oznámili jsme, že Mozartovo rekviem se dne 12. března v 10 hodin dopoledne v chrámě děkanském za zvěčnělého kostelního skladatele Roberta Führera provozovat bude; protože ale tentýž den v 9 hodin ponejprv zase hospodářský spolek Pardubický vedením p. vrchního Josefa Kotovice svoji hromadu odbývati bude, za tou příčinou bude se teprv v 11 hodin dopoledne nadzminěné velkodílo dávat, aby poradníci hospodářského spolku jaké přítomni býti mohli. Včera se ve škole zdejší první zkouška odbývala, která uspokojivě ještě nevypadla; neb kdyby Mozartovo rekviem na ponejprv bez chybičky šlo, tak by leckdos mysliti mohl, že Pardubice ve svém lůně samé umělce chová, což na prosto popíráme. V sobotu jest druhá zkouška v kostele, kteráž jistě lépe vypadne, a při níž se také již cizí hosté účastní, jako: slečna Vydrova, měšťanosta p. Klimeš, kapelník p. Vinař z Chrudimě a j. v. Mramorovou desku s pozlaceným písmem od sádraře Pellegriniho z Prahy tyto dni již jsme obdrželi, jest velmi vkusná, a zazdí se v pondělí na kůr Pardubický. — Eduard Nápravník věnoval zdejšímu zpěváckému spolku 3 překrásné sbory v rukopise, a sice: 1. „O radostné cestování,“ 2. „Zrušení slibu“ a 3. „Vávr,“ všecky na slova Čelakovského. Důkladné a půvabné, přísně na slova složené skladby těší celý náš zpěv. spolek tak, že s největší horlivostí a láskou ke zkouškám každý jednotlivý úd se dostaví, a se vsí silou na roli pěveckém pracuje. Pak jsme dostali od Čenka Vinaře, kapelníka v Chrudimi, jeho pochod: „Vzhůru ku zpěvu,“ kterýž také pilně se cvičí. Při příští zábavě pro naše přispívající údy tyto novinky přijdou na program. — V našem městě se 26., 27. a 28. února veřejné půlletní zkoušky naší hlavní a realní školy odbývaly. Novinkou byla letos první zkouška vyšší dívčí školy dne 1. března. Ráno o 1/8 ho-

dině zpívaly dívky píseň: „Zdravas královno“ od J. Procházky v klášterním kostele, pak šly dívky do zkoušebního sálu, kdež v následujících předmětech zkoušeny byly: a) náboženství (ředitel P. Chmelík); b) česká řeč (p. Klika); c) počtářství (p. Janda); d) německá řeč (p. Gakš); e) země- a dějepis (p. Klika); f) přírodopis (p. Zeman); g) francouzská řeč (kaplan P. Novák); h) domácí hospodářství (ředitel P. Chmelík); i) měřictví (p. Jarolímek); k) zpěv (p. Janda). Dívky 15., 16. až 17leté odpovídaly hbitě a jistě, zpěv se líbil, v kreslení a v krasopisech udělaly pokrok. Přítomni byli páni: vrchní KotoVIC, měšťanosta Václav Bubeník, rada Verner, P. Říha, více měšťanů a j. V druhém půlletí počne také odpolední vyučování, a sice v pracích ženských, které mladá dovedná sl. Žofie Jarolimkova převezme. Jen krok za krokem k zdaru a blahu! — Nuže! volám slovem hlasitým, pojdte všichni za mnou do „měšťanské besedy“ v Pardubicích, kteráž tyto dni zaražena byla. Údů se 160 podepsalo, schůzka se ve velké síni realní odbývala, příspěvky za jednu osobu se po 3 zl. 60 kr. r. č. určilo a svolilo, místnost na „Kopečku“ v prvním poschodí najala, stanovy již dovolené se přečítaly, a posléze se zvolil výbor. Per acclamationem se vyvolil za předsedu milovaný nový měšťanosta Václav Bubeník, za místopředsedu radní p. Leopold Verner, a do výboru páni: Kislinger, Lorenc, Dr. Gauč, Hubáček, bývalý poslanec Pulpán a Janda. Slavné otevření bude co nevidět. Trefná řeč byla měšťanosty p. Bubenka. Znělať asi takto: „Pánové! mám sice mnoho na starosti; ale vynasnažím se, Vaši mi danou důvěru úplně zasloužiti. Přeji sobě, by byla naše zaražená a obnovená beseda zábavná, snášenlivá s národní.“ „Výborně, výborně!“ byla zasloužená odměna od všech přítomných za krátkou, ale dobrou a ráznou řeč. — Hřmotný a dlouhý masopust uplynul, a po onom více neostalo, tady nežli prázdné kapsy a plná srdce. Chtěl se také jeden maškarní ples vyznamenat, ale bohužel! bude zaznamenán v černé knize, neb as 10 párů třepčilo ve skoro tmavém velikánu „Odeonu.“ Lepší byl uzavřený ples zámečnicků od c. k. státní železnice (již 2hý) a nejlepší a nejpovednější byl bál 2. března ve prospěch chudých Pardubických. Neucená zábava, četná společnost, hezounké české dívky, švarní páni bez fraku a krásná hudba z Matěrova — jest věrné vyobrazení tohoto plesu. Výborové plesu odevdali p. měšťanostovi 80 zl. 20 kr. r. č. co čistý výnos na chudé Pardubické!

T. Š. **Ze Sedlčan** (Beseda). Neměl sice dříve náš sbor zpěv ácký příležitost se dát někde veřejně slyšet, až právě v besedě a nedlouho před tím, kde by mohl ukázati, co se během několika měsíců při vytrvalé pilnosti a dobré vůli do-

kázat může. O besedě dne 3. března uspořádané od besedníků zdejších ve prospěch sboru a chudých dítek školních, slyšeli jsme tedy náš sbor zpívat: „Slovana“ od Vašáka, „Zpěv Čechů“, „Komu zazpíváme“ od Michla a Quodlibet z českých národních písní. Musím se o přednosu velmi chvalně zmíniti; neboť se zpěvy veskrz líbily obecenstvu, ježto je doprovázelo hřmotným a nekonečným potleskem. Kdo se poohlédl po obecenstvu, musil každému na obličej viděti, jak okřeje člověk, slyší-li krásný český zpěv. Spanilomyslná slečna M. Č. z Chlumce přednesla „Čechův sen“ od Ilnera na piano dosti dobře; ze zběhlosti vysvitá, že se může při stálém cvičení na hezký stupeň dokonalosti vyšinout. Též p. G. „Bětulinka“ se líbila. Deklamace všecky byly s napnutou pozorností a potleskem uvítány. Zejména sluší vzdáti chválu sl. M. a p. Z. z Maršovic za krásný přednos; mimo to děkujeme p. Z. za obětavost, anto několik hodin cesty vážil, by silami svými k lepšímu zdaru besedy přispěl. Ku konci besedy provolána od p. Z. našim křesťitelům a neohroženým ochráncům práv národnosti naši: Palackému, Riegrovi a j. „Sláva!“ Hlučné „Sláva“ ozývalo se ve všech místnostech z plného hrdla přítomných! Po besedě se tančilo.

Ze Slaného. (Besedy. — Nárky.) Již tetka „Bohemie“ uveřejnila v předšlém svém čísle článek, týkající se pěveckých a tanečních zábav v minulém masopustě uspořádaných od zdejšího zpěv. spolku resp. p. přednosty — a proto nebudu šířiti slov, bych výsledek všech tří zevrubně popsal. Byly skvělé — a jest se skutečně co divit, povážím-li, že jest výkonných p. údů hrstka, a to ještě všickni neúčinkovali, ano dovidáme se, že se mnozí ve zkouškách ani neúčastňují aneb jen přetrženě. A co v tom vězí? Povím v krátkosti tak, jak jsem se od nich samých dozvěděl. Předně jest prý pan předseda zpěv. spolku až příliš pečliv o pokladnici a nepřeje tedy ani těm nejpotřebnějším výkonným údům dost malé výhody při produkcích. Za druhé musí se již půl leta potloukat po městě a vyhledávat si místa, kdeby mohli zkoušku odbývat, tak že se chudásové kolikrát ani najít nemohou. Málem by se byli již smluvili s jedním paraplátem, který si u prostřed náměstí dřevěnou boudu vystavil, ale bohužel — i ten se odstěhoval. Piano jim dal p. předseda do hostince na „Poštu“, a nyní se neví kam s ním. Ubohé piano! žádný mu nechce dát za darmo přístřeší a pan předseda málo platí, ačkoliv pokladnice není prázdna. — Tomu jsem se velmi podivil a litoval ubohé zpěváky, kteří, jak jsem dále se dozvěděl, u p. ředitele ke zkouškám nyní se scházejí, ačkoliv tento pozehuán rodinou avšak malou místností, obětuje se přec pro dobro vlasti, bolestně nesa výlohy a škody sobě tím

učiněné. Vzbudil však sám tento nám tak milý spolek do života a má se dívat, jak bujarost jeho mizí? — Dá Bůh, že snad se to vše při celoroční schůzce — na kterou již toužebně čekáme — vyrovná, a že naši milovaní pěvci příštím jarem okřejí, tím spíše, an, jak se mi řeklo, Jeho Excellence p. hrabě Clam-Martinić jim přislíbil praporek, začož Jemu ve jměnu celého spolku volám třikrát „Sláva“ a již napřed vidím, jak hrdě sobě spolek náš pod tímto praporem počínati bude. Zdař Bůh!
Dobrák.

Obzor umělecký.

Básnictví. Alfred Tennyson, korunovaný básník anglický, dokončil právě kantátu k slavnosti otevření Londýnské výstavy, jižto v hudbu uvedl Sterndale Bennet.

Malířství. Dne 5. března zemřel ve Lvově v květoucím věku malíř a rezbář, Marcel Maszkowski. Poslední dílo jeho, poprsí slovutného básníka polského Julia Slowackého v přírodní velikosti vykonané, které ve Lvově zbudilo všeobecnou pozornost, svědčí o velkých schopnostech záhy zvěčnělého umělce.

Z Prahy.

České divadlo. Stěžovali si na stav divadla našeho jest tolik co líti vodu do řeky, a žádali nyní podstatné opravy jest házetí hrách na zeď. Nepozbydeť ono ráz prozatímnosti, pokud se neosamostatní a nelze tedy podle vyššího jakéhos měřítka je posuzovati. Ba ani školou budoucích umělců a dramatických spisovatelů je nazvati nemůžeme, neboť nepřiucí se v něm ani herec ani básník ničemu podstatnému. Škoda, že nejsme Hegeliané, tuť bychom podle zásady jeho vše co jest dobré, mohli poukázati na nutnost takového stavu a těšiti se z toho, že není lepší nežli jest, jelikož nám naději ponechává v něco lepšího. Ale obyčejný nefilosofický, t. j. český referent, jenž nezná ani causal-nexus, ani o genetických principiích věci nepřemýšlí, bere věci, jak se mu právě představují a v naivnosti srdce svého hořekuje, že není vše dobré, co jest. Především není dobré, že naše dramatická literatura neměně za požadavky časovými pokulhává nežli divadlo naše vůbec za požadavky obecenstva, čehož tím více želeť jest, čím méně poměr tento na dobré vůli, smýšlení a ochotě spisovatelův závisí; nýbrž na — plodnosti a dovednosti talentův z boží milosti. Musíme si vypomáhati překlady, což nemilou jest věcí zvláště tam, kde národ s napnutím pohlíží na každý nový zjev ducha českého a vedle pěkných slov i krásné skutky očekává. — Přeložených kusů máme hojnost, ale potřebí taktu a výběru ku provozování. Těší nás, že slečna Lipšova osvědčila takovýto takt, vyvolivši „Pátý akt“ Kořeňovského ku prospěchu svému

a „Pozvu si Majora,“ veselohru od Mosera, prel. V. V. Pátý akt je zajímavá dramatická maličkost, charakteristická zvláště proto, že se v ní zpanštilé mravy polské šlechty zrcadlí. Neschází, než aby polská jména na francouzská se překlátila a byl by to kus pařížského života, jak nám jej novelisté na Sekvaně líčí. Dosti tu děje v jeden akt shrnutého, dosti pohnutek k vyličení povah. Koreňovský objevil hluboký náhled do lidského srdce a nepodal pouhou dramatisovanou anekdotu. — „Pozvu si Majora“ jest kratochvilná veselohra, jenž zadost činí úloze své, baví živostí a rozmanitostí situací. — Co se hry týče, stačí zde obyčejný negativní úsudek, že herci ničeho nepokazili, a že obecenstvo bylo celkem uspokojeno. — Dne 16. března ve prospěch p. J. Sekyry se provozovala fraška: „Dáblova podšívka,“ z němčiny přeložena od J. S. Některé časové vtipy, jenž jsou zásluhou překladatelovou, pomohly té míchanici na nohy. Pan Sekyra hrál živě, podle jakých not ale zpíval, nemohli jsme se domakati. Jinak šlo vše dobře, zvláště tance. Slečna Belkova má více hudby v nožkách než pan Sekyra v hrdle.

Německá opera. Dne 11. března si vybrala sl. Mikova ku své benefici Meyerbeerovu pětiaktovou velkou operu „Der Profet,“ kteráž ale nebyla nám tenkrát tak dobře jako jindy předvedena. I slečna Mikova (Fides) nebyla tenkrát zcela korektní ve své ovšem nelehké úloze. Slečna Luccova zpívala Bertu výtečně. Ostatní obsazení je známé. Dne 14. se nám objevila co kolos starší hudby „Ifigenie v Taurisu“ opera tragická ve čtyřech jednáních od reformátora opery, rytíře Glucka. Zdá se, že zpěvák zvyklý na pretěžké časté, co do vyvedení, úlohy oper Meyerbeerových, Wagnerových a j., se může snadno pustiti na opery, jaká je Ifigenie. Avšak nelze každému se vpraviti v jednoduchost, ale též právě proto ve velkolepost, geniálního toho díla. To jsme pozorovali i u samé slečny Luccové (Ifigenia), kteráž zvláště vysoká poloha takž jakž nevystačovala. Avšak nepravíme to na ujmu bezpříkladné a svědomité pilnosti, jakouž nastudovala řečená výtečnice svou úlohu. Taktéž p. Bachmanna (Pylades) zdá se býti poloha ne právě dosti příhodná, ač dostal velmi dobře své úloze. P. Steinecke (Orestes), p. Eilers (Thoas) a sl. Mikova (Diana) zasluhují taktéž úplné pochvaly. Dne 17. konečně přišel na jeviště dávno již postrkovaný „Don Juan,“ ve kterém paní Májová po třetí vystoupila. O této příště.

— Slavný virtuos p. Ed. Reményi věnoval 100 zl. na národní divadlo. O jeho samostatném koncertě, jež v úterý dne 18. t. m. uspořádal, nemůžeme se vysloviti, an jsme přítomni nebyli. Byl prý velmi skvělý.

— Koncert ku prospěchu obědů zdarma pro techniky. — Koncert cellisty D. Poppera. — Koncert akademického spolku. — Koncert konservatoria. Sotva že jsme číši rozkoši Terpsichoriných až do dna vyprázdnil, podává nám líbezná Euterpe pohar s novými lahůdkami. Takové dostaly se nám z části v koncertě obědů zdarma pro techniky, v němžto jsme jásačí ouverturu od Flotova a ouverturu k operě „Stella“ od Netzera, jakož i výborně přednesené písně německé od Köhlera, Abta a Preyera, v nichžto se slečna Luccova a pan Krén vyznačili, slyšeli. Velké pochvaly dosáhla na to roztomilá sl. z Ehrenbergů, ježto uhlazeným a nuncovaným přednosem těžkého valčíku od Venzana a pak českých národních písní veliké sensace zbudila a hlučným potleskem odměněna byla. Dále vystoupil houslista pan Brückner, žák p. prof. Mildnera, přednášeje adagio a rondo Vieuxtempsova koncertu E. Hra jeho byla správná, neúhonná; passaže čisté a naskrz jasné, tón jeho příjemný avšak malý. Pan Šamberg přednášel některé Hálkovy výtečné básně bez obzvláštního výsledku. Sl. Schulzendorfova domnívala se deklamovat na divadle, nikoliv však v sále koncertním. Návštěva byla velmi četná. Neméně skvělého výsledku dosáhl v neděli dne 9. března mladý a nadaný cellista Popper, bývalý žák Pražského konservatoria. Přednášelf Mendelssohnovu půvabnou sonatu se slečnou Čermákovou pak těžký Goltermannův koncert a konečně fantasii z českých národních písní od velmistra Servaise a osvědčil, že zná se svým nástrojem výborně zacházet a že i jeho nejtajnější stránky proskoumal. O páně Popperově technické sběhlosti dlužno se co nejpochvalněji vyjádřit; překonával se zdánlivou snadností nejtěžší passaže a nakupeňé obtíže. V kantileně je tón jeho líbezný a silný a kde toho třeba jádrný. Pan Popper byl za svou brilliantní a křišťálovou jasností vynikající hru velkou chválou obsypán a mnohokrát od četného obecenstva vyvolán. Slečna Čermáková přednášela na piano mimo sonatu Chopinovo Scherzo op. 31 s náležitým výrazem a chvalnou precizností. V koncertě tomto zpíval p. Ed. Bachmann a velice ochotná slečna Ehrenbergova. (Dokončení.)

— Pianistka sl. Aug. Kolarova uspořádá tuto neděli v sále konviktském svůj samostatný koncert, v němž skladby od Bacha, Beethovena, Schumanna, Chopina a Liszta přednášeti bude. V koncertě budou účinkovat slečna Luccova, Marie Prokšova, pan Bachmann, prof. Mildner a Schmidt.

— Koncert 3. Cecilské jednoty odbývá se dnes ve 4½ v sále na Žofíně. Dává se Mendelssohnova ouvertura

C-dur a „Lucifer,“ skladba pro sóli, sbor a orchestr od J. van Eykena.

— Rodák náš p. Charles Wehle dával před nedávnem koncert v Paříži a dobyt si přednosem svých vlastních skladeb zasloužené pochvaly.

— Ferd. Laub koncertoval dne 25. a 28. února s pianistou Jaelem v sále „Hôtel de Saxe“ v Drážďanech a zbudil svou mistrovskou hrou velkou sensaci. Dohromady přednášeli též Kreutzerovskou sonatu pro housle a piano od Beethovena.

— Jeříčka †. Před nedávnem zemřel ve Lvově obratný kontrabassista Jos. Jeříčka, člen divadelního orchestru ve Lvově, jenž byl též více let učitelem kontrabassu při hudební jednotě Lvovské. Nemýlíme-li se, byl J. žákem Pražského konservatoria.

— Druhá zábava „Hlaholu“ bude se dne 6. dubna odbývat.

— Obrazy J. Čermáka. V kněhupectví pana H. Dominikusa vystaveny jsou po několik dní velké fotografie dvou obrazů představující „Dalmatinku s kůzlem“ a „Únos hercogovské ženy od bašibozuků,“ od našeho slavného umělce Jaroslava Čermáka. Druhý z obrazů získal našemu Čermákovi na poslední pařížské výstavě medailii druhé třídy a v Bruselu kříž Leopoldův, jediný to řád v Belgii. Oba tyto obrazy nalezájí se fotografovány ve sbírce císaře francouzského, Napoleona III.

— Výtečný náš Červený, chvalně známý hotovitel hudebních nástrojů v Hradci Králové, zajisté na Londýnské výstavě, kamž nástrojů svých zašle, dojde skvělého uznání. Věci ty, jež na dalekou tu cestu je vypravil, no podívanou vystavil v hostinci „u zlaté podkovy;“ vybíralo se po 10 kr. ve prospěch střelnice, kteráž stavět se bude, a získalo se přes dvacet zlatých čistého užitku.

— Naše krajanka, sl. Fischerova z Tiefensee koncertovala nedávno v Bernu ve Švýcarsku a zbudila přednosem švýcarských národních písní a arie „Castadiva“ z „Normy“ velké sensace.

Dur a moll.

(Cherubini.) Když Cherubini r. 1806 z Vídně do Paříže se odebrati chtěl, vyprosil sobě od Haydna jednu z jeho originálních partitur. Haydn dal jemu partituru symfonie, kteráž v Paříži velmi oblíbena jest a pravil: „Dovoľte, že se Vaším hudebním otcem, a Vás mým synem nazývám.“ Cherubini byl těmito upřímnými slovy hluboce dojat.

Listárna.

Pan F. H. v Chrudími. Vaše ohrazení musíme pro nedostatek místa až k číslu 10tému odložit.